

LA TAULA D'EN BERNAT

El Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya ha fet públic el recompte provisional del padró de 1986. I ens assabenta que, en 5 anys, el nostre país només ha crescut en 15 habitants.

La màxima autoritat del nostre Parlament ha valorat d'una manera molt positiva la rapidesa amb que el CIDC ha establert les seves dades, i jo crec que caldria afegir-hi una admiració col·lectiva per la seva punteria, la precisió que suposa centrar el resultat en 15 habitants.

A més, la xifra m'ha omplert de somnis especulatius. Per què: Aquests quinze habitants tenen una existència real o són tan sols una cua estadística?

Si són de bo de veres, de carn i ossos tangibles i localitzables, aquests 15 habitants que ens han salvat d'una desfeta demogràfica mereixen un homenatge nacional. Fan venir ganes de conèixer-los i de veure com encaixen en altres partides estadístiques, en quina mesura integren o modifiquen els totals. Són catalanoparlants? O castellanoparlants? Producte de moviments migratoris? Autòctons amb pedigree? Es troben en atur? Treballen? Quina edat tenen i a quin sexe pertanyen?

Ja ha estat dit, per persones de molt talent i molta autoritat, que l'estadística, més que no pas una ciència, és un art. És mal·leable, perquè amb una mica d'habilitat se'n pot fer el que es vulgui i acostentar tothom. És allò de l'ampolla amb líquid fins a la meitat: per a l'optimista, encara és mig plena. Per al pessimista, ja és mig buida.

L'exemple anterior em serveix per a abonar els meus arguments i sentiments. Com que sóc optimista de mena (i, si convé, en demano disculpes) tinc una tendència natural a interpretar les dades estadístiques pel cantó alegre. O sigui que, en casos com el que comento, jo diria que quants menys siguem, menys sense feina hi haurà, menys drogadietes, menys víctimes del SIDA, menys morts en perspectiva per a una pròxima guerra, menys accidents d'aviació i de carretera, menys angoixats, humiliats i ofesos... En resum, menys de tot allò que ens sobra, que és molt.

Són punts de vista no tan sols diferents, sinó que a vegades s'oposen francament. En les dades proporcionades pel CIDC, se'ns recalca que en els darrers cinc anys, 112.985 persones han abandonat Catalunya. I jo penso que les seves raons devien tenir, perquè si considerem inalienable, gairebé sagrat, el dret d'escollir residència, els hem de dir ben anats de la mateixa manera que abans se'ls havia dit benvinguts. Sense entusiasme, però respectant la llibertat de tria que considerem inseparable de la dignitat humana.

Crec que vivim un canvi d'era molt profund, i encara no trobem la manera d'assimilar-ho i d'adaptar-nos a una transformació accelerada. Ens nodrim d'estampes i conceptes d'un passat que va quedant més llunyà per moments, i continuem amb el culte badoç a les grans quantitats i a les xifres multitudinàries. Una mica -o bon tros- com si la missió primordial de cada ésser humà fos la d'engrossir les llistes de consumidors.

Pere Calders